

Sygn. akt II Cz 1100/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Grzesik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 listopada 2013 roku w S.

sprawy z wniosku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie T. Z.

przy udziale wierzycieli: Banku (...) Spółki Akcyjnej w K., Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W., Skarbu Państwa - Trzeciego Urzędu Skarbowego w S.,

z udziałem Gminy M. S., Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W.

współdłużników J. P., R. K.,

i dłużnika (...) spółki jawnej w S.

w przedmiocie egzekucji z nieruchomości

na skutek wniosku dłużnika o zwolnienie od kosztów

na skutek zażalenia dłużnika (...) spółki jawnej w S.

od postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 24 kwietnia 2013 roku, sygn. akt IX Co 7281/12

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24.02.2013r. Sąd Rejonowy Szczecin - P. i Zachód oddalił wniosek dłużnika o zwolnienie od kosztów.

W uzasadnieniu wskazano, iż uwagi na to, iż wnioskodawca poza oświadczeniem nie przedłożył żadnych dokumentów rozrachunkowych spółki - wykazu środków trwałych i ostatniego bilansu, sprawozdań statystycznych, deklaracji podatkowych w zakresie podatku VAT oraz podatku dochodowego, historii konta bankowego, raportów kasowych - brak jest dostatecznych dowodów, iż obecna sytuacja majątkowa wnioskodawcy uniemożliwia pokrycie kosztów sądowych.

Dokonując wykładni przepisu art. 103 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych, jak i przepisu art. 109 § 1 tej ustawy, Sąd I instancji stwierdził, iż obowiązek wykazania braku dostatecznych środków na koszty sądowe ustawodawca

nałożył na osobę prawną, która z takiego zwolnienia zamierza skorzystać. W związku z powyższym, Sąd nie ma obowiązku zarządzenia stosownego dochodzenia w sytuacji, gdy wnioskodawca w sposób dostateczny - w ocenie Sądu - nie wykaże swojego stanu majątkowego. Ocena sytuacji finansowej osoby prawnej opiera się więc jedynie o dokumenty dostarczone przez wnioskodawcę, bez obowiązku po stronie sądu do wzywania strony o przedłożenie dodatkowej dokumentacji na potwierdzenie okoliczności wskazanych we wniosku.

Ponadto Sąd nie znalazł podstaw do priorytetowego traktowania kosztów działalności przedsiębiorcy w stosunku do kosztów sądowych. Intensywne uczestniczenie w obrocie cywilnoprawnym przez przedsiębiorcę stwarza ryzyko wchodzenia w spory sądowe z kontrahentami, przedsiębiorca winien więc liczyć się z koniecznością uiszczenia kosztów sądowych i gromadzić na ten cel konieczne środki pieniężne. Skoro dostępność do sądu wymaga z natury rzeczy posiadania środków finansowych, posiadanie tych środków staje się istotnym składnikiem działalności gospodarczej. Oznacza to, że w procedurze planowania wydatków związanych z działalnością gospodarczą podmioty prowadzące tę działalność, przewidując realizację swoich praw przed sądem, powinny uwzględniać także konieczność posiadania środków na prowadzenie procesu sądowego. Planowanie wydatków bez uwzględnienia zasady, o której wspomniano wyżej, jest naruszeniem równoważności w traktowaniu swoich powinności finansowych, zaś strona, która realizuje swoje zobowiązania w taki sposób, że wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych - preferencyjnie traktując inne zobowiązania - nie może prawnie skutecznie podnieść zarzutu, iż odmowa zwolnienia jej od kosztów sądowych jest ograniczeniem dostępności do realizacji jej praw przed sądami (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 09 lipca 1992 roku, I ACz 393/92, Wokanda 1993/2/32).

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się dłużnik wnosząc zażalenie. Zażądał zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez całkowite zwolnienie od kosztów sądowych.

Postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, iż dłużnik nie wykazał, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych podczas gdy z samej treści wniosku wynika, iż nie ma on możliwości uiszczenia kosztów sądowych w tym opłaty od zażalenia.
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez błędne przyjęcie, iż dłużnik nie zasługiwał na skorzystanie z dobrodziejstwa instytucji zwolnienia od kosztów, ponieważ dłużnik nie przedstawił w tym zakresie żadnych dokumentów, podczas gdy z powodu zdarzeń losowych dłużnik nie jest w stanie rzeczonych dokumentów w tym zakresie przedłożyć z uwagi na zalanie pomieszczeń gospodarskich oraz archiwów siedziby spółki. Dłużnik wskazał, iż złożenie tych dokumentów jest dla niego nadto utrudnione.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, iż zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2010r., Nr 90, poz. 593) Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Dłużnik nie tylko przed Sądem I instancji nie wykazał okoliczności pozwalających na uwzględnienie jego wniosku, ale nawet do zażalenia nie załączył żadnych dokumentów, na podstawie, których można byłoby zbadać jego sytuację majątkową.

Trudności związane z okazaniem dokumentów - poza gołosłownym twierdzeniem - nie zostały w żaden sposób wykazane.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzeczono jak w sentencji.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...).

(...)